

Nr B 81

Utlåtande i anledning av väckt motion om uppflyttning i högre lönegrad av en tjänst såsom förste taxeringsinspektör vid överståthållarämbetets skatteavdelning.

(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Rylander* väckt motion (II: B 95) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att förste taxeringsinspektören i lönegrad Ao 21 Karl Gustaf Hallström uppflyttas till lönegrad Ao 24.

Till stöd för ifrågavarande yrkande anföres i motionen följande.

Sedan 1:e taxeringsinspektören i dåvarande lönegraden Ca 27 i Norrbottens län Karl Gustaf Hallström genom nådigt beslut den 12 december 1952 från och med den 1 januari 1953 överförts å övergångsstat har han i en till justitieombudsmannen den 14 maj 1956 avlåten skrivelse hemställt om utredning angående de förhållanden, som lett fram till ifrågavarande åtgärd. I anledning härav har justitieombudsmannen den 12 juni 1957 avlåtit en skrivelse. Sagda skrivelse har intagits i justitieombudsmannens till riksdagen år 1958 avgivna ämbetsberättelse.

Sedan den 1 april 1953 har Hallström tjänstgjort å överståthållarämbetets skatteavdelning. Såsom främsta arbetsuppgift har han där, enligt vad som upplysts, haft att upprätta yttranden i från kammarrätten remitterade besvärsmål, vilka uppgifter inom ämbetet såsom regel lärer vara anförtrodda befattningshavare i lönegrad Ao 24. Hallströms tjänstgöring har av ämbetet i utfärdat tjänstgöringsbetyg blivit väl vitsordad. Hallström anlitas sålunda stadigvarande för ordinarie arbetsuppgifter som inom överståthållarämbetet i regel åvilar befattningshavare i lönegrad Ao 24, d. v. s. i en löneställning som med tre enheter överstiger den som gäller för honom. Genom Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut den 12 december 1952 har han emellertid utestängts från den vanliga karriären. Härom anför justitieombudsmannen i sitt nyssnämnda uttalande den 12 juni 1957:

»Det är likväl enligt min mening uppenbart att, då ett överförande på övergångsstat i ett sådant sammanhang som det, varom här är fråga, i realiteten innebär att vederbörande utestänges från den vanliga karriären med därmed förenade möjligheter att erhålla förordnanden å högre tjänster samt följaktligen är ur tjänstemannens synpunkt av mycket ingripande beskaffenhet, en sådan åtgärd i princip icke bör vidtagas beträffande andra än dem, vilkas brister i fråga om tjänsteduglighet eller lämplighet prövas vara av bestående natur och som av sådan grund icke kunna påräkna vidare befordran.»

Med hänsyn härtill och med beaktande jämväl av de exceptionella omständigheter, som varit förenade med hans överförande på övergångsstat och för vilka redogöres i justitieombudsmannens nyssnämnda utlåtande, synes det rimligt att Hallström beredes en mot sina arbetsuppgifter svarande löneställning.

Över de i enahanda syfte väckta motionerna I: 177 och II: 200 vid årets förra riksdag har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, överståthållarämbetet avgivit utlåtande och därvid anfört följande.

Genom beslut den 20 mars 1953 föreskrev Kungl. Maj:t — sedan överståthållarämbetet beretts tillfälle att yttra sig därom — att Hallström skulle såsom förste taxeringsinspektör å övergångsstat i dåvarande lönegraden Ca 27 från och med den 1 april 1953 tills vidare tjänstgöra vid överståthållarämbetets skatteavdelning. Beträffande de närmare omständigheter, vilka föranledde Hallströms överförande på övergångsstat, får överståthållarämbetet hänvisa till justitieombudsmannens ämbetsberättelse avgiven till riksdagen år 1958, s. 207 och följande.

Hallström, som alltjämt tjänstgör vid överståthållarämbetet, har under hela sin tjänstgöring härstädes varit placerad på taxeringsavdelningen. De arbetsuppgifter, vilka anförtratts honom, ha varit att bereda besvärsmål och ärenden till prövningsnämnden samt besvärsmål till kammarrätten. Någon bestämd fördelning av de å taxeringsavdelningen förekommande arbetsuppgifterna mellan förste taxeringsinspektörer i olika lönegrader (nuvarande Ao 21, Ao 23 och Ao 24) förekommer icke, något som även gäller uppgiften att bereda besvärsmål till kammarrätten. Hallströms arbetsuppgifter som taxeringsinspektör ha icke varit av annan art än de, som regelmässigt ankomma på varje taxeringsinspektör i angivna lönegrader.

Beträffande Hallströms tjänstgöring vid överståthållarämbetet vill ämbetet erinra om de förut berörda speciella förhållanden, vilka föranlett Hallströms tjänstgöring vid ämbetet samt upplysa, att på grund av antydda förhållanden särskild hänsyn visats Hallström i hans arbete härstädes. På begäran av Hallström utfärdade överståthållarämbetet den 11 december 1954 tjänstgöringsbetyg för honom. Ifrågavarande tjänstgöringsbetyg upptog allenast vitsord angående Hallströms skicklighet, som av ämbetet — i överensstämmelse med ett av Hallström uppvisat tjänstgöringsbetyg, utfärdat av länsstyrelsen i Norrbottens län — bedömdes såsom framstående, d. v. s. näst högsta betygsgraden. Då Hallströms avsikt icke var att använda tjänstgöringsbetyget för sökande av högre tjänst, gjorde överståthållarämbetet enligt vedertagen praxis icke något uttalande däri angående hans lämplighet för sådan tjänst. I fråga om Hallströms lämplighet för högre befattning får överståthållarämbetet därför nu uttala den uppfattningen, att Hallström kan anses — om än med viss tvekan — ha i sin tjänstgöring vid ämbetet uppfyllt de krav, som inom överståthållarämbetets skatteavdelning ställas på en taxeringsinspektör i lönegraden Ao 23. Huruvida »de exceptionella omständigheter», som varit förenade med Hallströms överförande på övergångsstat, anses i och för sig böra medföra att Hallström beredes en bättre löneställning, innefattar ett spörsmål, därom överståthållarämbetet finner sig icke ha att göra något uttalande.

Utskottet. I anledning av den vid 1952 års riksdag beslutade omorganisationen av länsstyrelserna fr. o. m. den 1 januari 1953 föreskrev Kungl. Maj:t genom ämbetsskrivelse till länsstyrelserna den 10 oktober 1952 bl. a., att länsstyrelserna hade att till övervägande upptaga frågan om överförande å övergångsstat av sådana befattningshavare, vilka på grund av svag hälsa eller av annan orsak ej vore fullt tjänstedugliga eller lämpliga att övergå till den nya organisationen. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 november 1952 föreslog länsstyrelsen i Norrbottens län på anförda skäl att förste taxerings-

inspektören i dåvarande lönegrad Ca 27 (nuvarande Ao 21) K. G. Hallström skulle föras å övergångsstat. Kungl. Maj:t meddelade den 12 december 1952 beslut i enlighet med länsstyrelsens hemställan, med giltighet fr. o. m. den 1 januari 1953. Sedermera beslöt Kungl. Maj:t den 20 mars 1953, efter det Hallström beretts tillfälle yttra sig samt på tillstyrkan av länsstyrelsen och sedan överståthållarämbetet avgivit yttrande, att Hallström skulle såsom förste taxeringsinspektör å övergångsstat fr. o. m. den 1 april 1953 tills vidare tjänstgöra vid överståthållarämbetets skatteavdelning. Hallström tjänstgör alltjämt därstädes.

I skrivelse till riksdagens justitieombudsman den 14 maj 1956 hemställde Hallström om utredning angående de förhållanden som lett fram till beslutet om hans överförande å övergångsstat. Justitieombudsmannen avlät i anledning härav den 12 juni 1957 en skrivelse till länsstyrelsen i Norrbottens län. Skrivelsen utmynnade i det uttalandet, att justitieombudsmannen väl funnit att länsstyrelsens handläggning av frågan om Hallströms överförande på övergångsstat icke skett med den självständighet och omsorgsfullhet som vederbort men att utredningen icke klart givit vid handen, att länsstyrelsens beslut att föreslå Hallströms överförande på övergångsstat varit materiellt ogrundat. Justitieombudsmannen ansåg sig sammanfattningsvis kunna låta bero vid sina i ärendet gjorda uttalanden. Beträffande den ifrågavarande skrivelsen får utskottet hänvisa till justitieombudsmannens ämbetsberättelse till 1958 års riksdag (s. 207—221). Ämbetsberättelsen har i denna del icke föranlett någon erinran från första lagutskottets eller riksdagens sida.

Efter det justitieombudsmannens berörda skrivelse till länsstyrelsen i Norrbottens län avlåtits har frågan om Hallströms tjänsteställning varit föremål för beslut av Kungl. Maj:t, i anledning av att Hallström anhållit att Kungl. Maj:t måtte taga frågan om hans tjänsteställning under omprövning. Kungl. Maj:t har därvid den 13 december 1957 funnit vad i ärendet förekommit icke föranleda någon åtgärd. De av justitieombudsmannen prövade handlingarna i ärendet samt avskrift av justitieombudsmannens skrivelse till länsstyrelsen har varit tillgängliga vid meddelandet av Kungl. Maj:ts berörda beslut.

I den nu föreliggande motionen framhålles att Hallström genom beslutet om överförande på övergångsstat »utestängts från den vanliga karriären» och framställes krav på hans uppflyttning till högre lönegrad än den han nu tillhör. Hallström är placerad i lönegrad Ao 21 och motionären yrkar — under framhållande av att Hallström stadigvarande anlitas för ordinarie arbetsuppgifter som inom överståthållarämbetet i regel åvilar befattningshavare i lönegrad Ao 24 — att riksdagen måtte besluta hans uppflyttning till sistnämnda lönegrad.

Det i första hand avgörande för en bedömning av det föreliggande motionsyrkandet synes utskottet vara, huruvida Hallströms arbetsuppgifter kan anses motsvara den lönegradsplacering han innehar. I detta hänseende har överståthållarämbetet i sitt över motionen avgivna yttrande anfört, att någon bestämd fördelning av de å taxeringsavdelningen förekommande ar-

betsuppgifterna mellan förste taxeringsinspektörer i olika lönegrader (Ao 21, Ao 23 och Ao 24) inte förekommer och att Hallströms arbetsuppgifter som taxeringsinspektör inte varit av annan art än de som regelmässigt ankomma på varje taxeringsinspektör i angivna lönegrader. Den av motionären anförda, främsta utgångspunkten för motionsyrkandet, nämligen bristande överensstämmelse mellan arbetsuppgifter och lönegradsplacering, finner sålunda icke stöd i yttrandet från det verk där Hallström tjänstgör.

Bortsett från den nu angivna, i motionen framförda motiveringen synes kunna övervägas, huruvida ur andra utgångspunkter anledning kan föreligga att vidtaga någon åtgärd beträffande Hallströms lönegradsplacering på sätt i motionen åsyftas. Enligt vad utskottet under hand inhämtat har Hallström underrättats om att han är oförhindrad att i konkurrens med andra anmäla sig som sökande till lediga tjänster inom ifrågavarande område. Och av överståthållarämbetets yttrande framgår, att Hallström ansetts i det hela fylla de krav som inom ämbetets skatteavdelning ställs på en taxeringsinspektör i Ao 23. Ej heller med nu angivna utgångspunkt synes tillräcklig grund för någon åtgärd i motionens syfte kunna åberopas.

Utskottet har vid sin prövning av i ärendet föreliggande förhållanden och under beaktande av vad i ärendet anförts angående möjlighet för Hallström att uppträda som sökande till annan tjänst funnit tillräckliga skäl inte föreligga för ett tillmötesgående av motionsyrkandet. Utskottet hemställer fördenskull,

att motionen II: B 95 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 november 1958

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, fröken Andersson, herrar Boman, Thun, Pålsson, Bergman, Holmqvist, Rikard Svensson, Söderberg, Axel Johannes Andersson, Bertil Petersson, Jacobsson och fru Svenson; samt

från andra kammaren: herrar Åkerström, Petterson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Rubbestad, Staxäng, Persson i Växjö, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, fröken Elmén, herrar Andreasson, Heckscher, Bohman och fröken Vinge.